

7/41922
GK 111

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
Konsolosluk İőleri Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : Z-24518991-400-32459544
Konu : 7/41922 sayılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 08.03.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0789210 sayılı yazıları.

Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oran'ın ilgi yazıda kayıtlı 7/41922 Esas Numaralı Soru Önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1 sayfa.

Belge fiziki olarak gönderilmektedir.

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM HALİL ORAL TARAFINDAN SAYIN
BAKANIMIZA YÖNELTİLEN 7/41922 SAYILI YAZILI SORULAR VE TASLAK
CEVABI**

SORULAR:

Çin Halk Cumhuriyeti ve iktidarında olan Çin Komünist Partisi tarafından Şinciang Uygur Özerk Bölgesi olarak adlandırılan Türk yurdu Doğu Türkistan'da yaşanan insan hakları ihlalleri ve kurulan toplama kamplarında yaşanan insanlık dramları ulusal ve uluslararası kamu oyu tarafından dikkatle takip edilmektedir. Konuyla alakalı olarak ülkemizde pek çok Doğu Türkistanlı tarafından çeşitli basın açıklamaları ve eylemler düzenlenmektedir. Bu kapsamda, şu an Çin'deki hapishanelerde ya da "yeniden eğitim kampı" diye nitelenen toplama kamplarında pek Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının olduğu ya da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşı olan yakınlarının bulunduğu öğrenilmektedir. Konuyla alakalı gerek Dışişleri Bakanlığımıza gerekse de Çin'in diplomatik misyonlarına başvurular olduğu da izlenmektedir.

Bu bilgiler ışığında,

1. Çin'de hüküm giymiş ve cezaevlerinde bulunan kaç Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı vardır?
2. Çin tarafından yeniden eğitim kampları olarak nitelenen kamplarda kaç Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bulunmaktadır?
3. Cezaevlerinde ya da toplama kamplarında yer alan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından kaç çift vatandaş olarak aynı zamanda Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşıdır?
4. Ülkemizde yaşayan Çin vatandaşı Uygur Türkleri yahut Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan Uygur Türklerinin, Çin'de bulunan yakınları hakkında bilgi alma talepleri karşılanmakta mıdır? Bugüne kadar kaç Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Uygur Türkünün yakınları hakkında talep ettiği bilgi kendilerine ulaştırılmıştır?
5. Kamuoyunda infial yaratan bu hususla alakalı doyurucu bir açıklama yapmayı Bakanlığınız düşünmekte midir?

YANIT:

Çin Halk Cumhuriyeti'nde (ÇHC) çeşitli suçlardan 7 hükümlü, 1 tutuklu vatandaşımız bulunmaktadır. Vatandaşlarımızın ÇHC'de bulunan yakınlarına ilişkin, Pekin Büyükelçiliğimizce ÇHC makamları nezdinde düzenli yazılı ve sözlü girişimlerde bulunmaktadır. Gelişmeler, vatandaşlarımızla ivedilikle doğrudan paylaşılmaktadır.

Öte yandan, 7-34859 ve 7-40175 sayılı ve konuya ilişkin önceki soru önergelerinize verilen yanıtlarda da belirtildiği üzere, yabancı ülkelerdeki soydaş ve akrabalarımızın, ilgili yabancı ülkelerle işbirliği halinde, dil, din, ırk ve kültürlerini muhafaza ederek, barış ve huzur içinde yaşamlarını sürdürmeleri temel önceliğimizdir. Sincan Uygur Özerk Bölgesi'ndeki Uygur Türkleri ile ilgili politikamız da bu çerçevede yürütülmekte olup, soydaşlarımızın durumları Çin makamlarıyla her seviyede ele alınmaktadır.

Son olarak, ÇHC Dışışleri Bakanı Wang Yi'nin 25 Mart 2021 tarihinde ÷lkemize yaptığı ziyaret çerçevesinde, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından kabulünde ve ikili görüşmemizde ÇHC Dışışleri Bakanı'na Uygurlar başta olmak üzere soydaşlarımızın ÇHC'de huzur, esenlik ve refah içinde yaşamaları hususundaki beklentilerimizi bir kez daha en üst düzeyde vurguladık.

Ayrıca konu Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası ve bölgesel platformlarda gündeme getirilmekte ve yakından takip edilmektedir. 27-28 Kasım 2020 tarihlerinde Niamey'de düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı Dışışleri Bakanları Toplantısı ile 22 Şubat 2021 tarihinde Cenevre'de gerçekleştirilen BM İnsan Hakları Konseyi 46. Oturumu Yüksek Düzeyli Toplantısında yaptığım konuşmalarda, Uygur Türkleri ve Sincan Uygur Özerk Bölgesi'ndeki diğer Müslüman toplulukların insan haklarına saygı gösterilmesi yönündeki tutumumuzu ortaya koydum.